

**Trajnost lesa in lesnih proizvodov – Učinkovitost biocidnih
proizvodov za preventivno zaščito lesa, določena z biološkimi
preskusi – 1. del: Zahteve glede na razred uporabe**

Durability of wood and wood-based products – Efficacy of preventive wood preservatives as determined by biological tests – Part 1: Specification according to use class

iTeh STANDARD PREVIEW

Durabilité du bois et des matériaux dérivés du bois – Efficacité des produits préventifs de préservation du bois établies par des essais biologiques – Partie 1: Spécification par classe d'emploi

[SIST EN 599-1:2009+A1:2014](#)

Dauerhaftigkeit von Holz und Holzprodukten – Wirksamkeit von Holzchutzmitteln wie sie durch biologische Prüfungen ermittelt wird – Teil 1: Spezifikation entsprechend den Gebrauchsklasse

---

ICS 71.100.50

Referenčna oznaka
SIST EN 599-1:2009+A1:2014 (sl)

Nadaljevanje na straneh II in III ter od 1 do 40

NACIONALNI UVOD

Standard SIST EN 599-1:2009+A1:2014(sl), Trajnost lesa in lesnih proizvodov – Učinkovitost biocidnih proizvodov za preventivno zaščito lesa, določena z biološkimi preskusi – 1. del: Zahteve glede na razred uporabe, ima status slovenskega standarda in je istoveten evropskemu standardu EN 599-1:2009+A1:2013 (en), Durability of wood and wood-based products – Efficacy of preventive wood preservatives as determined by biological tests – Part 1: Specification according to use class.

NACIONALNI PREDGOVOR

Evropski standard EN 599-1:2009+A1:2013 je pripravil tehnični odbor Evropskega komiteja za standardizacijo CEN/TC 38 Trajnost lesa in lesnih proizvodov, katerega sekretariat vodi AFNOR.

Slovenski standard SIST EN 599-1:2009+A1:2014 (sl) je prevod evropskega standarda EN 599-1:2009+A1:2013. V primeru spora glede besedila slovenskega prevoda v tem standardu je odločilen izvirni evropski standard v angleškem jeziku. Slovensko izdajo standarda je pripravil tehnični odbor SIST/TC LLZ Les, lesni izdelki in zaščita lesa.

Odločitev za izdajo tega standarda je 9. junija 2014 po pooblastilu Strokovnega sveta za splošno področje SIST sprejel tehnični odbor SIST/TC LLZ Les, lesni izdelki in zaščita lesa.

ZVEZE S STANDARDI

S privzemom tega evropskega standarda veljajo za omejeni namen referenčnih standardov vsi standardi, navedeni v izvirniku, razen standardov, ki so že sprejeti v nacionalno standardizacijo:

EN 20-1, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Določanje učinkovitosti preventivne zaščite proti rjavemu parketarju *Lyctus brunneus* (Stephens) – 1. del: Postopek površinske zaščite (laboratorijska metoda)

EN 20-2, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Določanje učinkovitosti preventivne zaščite proti rjavemu parketarju *Lyctus brunneus* (Stephens) – 2. del: Globinska impregnacija lesa (laboratorijska metoda)

EN 46-1, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje preventivnega delovanja proti hišnemu kozličku *Hylotrupes bajulus* (Linnaeus) – 1. del: Ugotavljanje učinkovitosti proti ličinkam (laboratorijska metoda) [fc1ba677ed4e/sist-en-599-1-2009a1-2014](#)

EN 46-2, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje preventivnega delovanja proti hišnemu kozličku *Hylotrupes bajulus* (Linnaeus) – 2. del: Ugotavljanje učinkovitosti proti jajčecem (laboratorijska metoda)

EN 47, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje toksičnih vrednosti proti ličinkam hišnega kozlička *Hylotrupes bajulus* (Linnaeus) (laboratorijska metoda)

EN 49-1, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje učinkovitosti preventivne zaščite proti navadnemu trdoglavcu *Anobium punctatum* (De Geer) glede na število položenih jajčec in preživelih ličink – 1. del: Postopek površinske zaščite (laboratorijska metoda)

EN 49-2, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje učinkovitosti preventivne zaščite proti navadnemu trdoglavcu *Anobium punctatum* (De Geer) glede na število položenih jajčec in preživelih ličink – 2. del: Postopek z globinsko impregnacijo lesa (laboratorijska metoda)

EN 73, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Pospešeno staranje zaščitenega lesa pred biološkim preskušanjem – Postopek izparevanja

EN 84, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Pospešeno staranje zaščitenega lesa pred biološkim preskušanjem – Postopek izpiranja

EN 113, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Preskusna metoda za ugotavljanje preventivne učinkovitosti zaščitnih sredstev proti glivam prostotrošnicam – Ugotavljanje toksičnih vrednosti

EN 117, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje toksičnih vrednosti proti *Reticulitermes santonensis* (evropskim termitom) (laboratorijska metoda)

EN 118:2005, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje preventivnega delovanja proti *Reticulitermes santonensis* (evropskim termitom) (laboratorijska metoda)

A1 EN 152, *Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje preventivne učinkovitosti zaščitnega sredstva proti glivam modrkvam – Laboratorijska metoda* **A1**

EN 252, *Terenska preskusna metoda za ugotavljanje relativne preventivne učinkovitosti biocidnih proizvodov za zaščito lesa v stiku z zemljo*

EN 275, *Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje učinkovitosti zaščitnega sredstva proti morskim organizmom*

EN 330, *Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Terenska preskusna metoda za ugotavljanje relativne preventivne učinkovitosti biocidnih proizvodov za zaščito lesa, ki je pokrit in ni v stiku z zemljo: Metoda stika L*

EN 335-1, *Trajnost lesa in lesnih proizvodov – Definicije razredov uporabe – 1. del: Splošno*

EN 351-1, *Trajnost lesa in lesnih proizvodov – Zaščiten masivni les – 1. del: Razvrščanje biocidnih proizvodov glede na penetracijo in navzem*

EN 599-2, *Trajnost lesa in lesnih proizvodov – Lastnosti preventivnih biocidnih proizvodov za zaščito lesa, določene z biološkimi preskusi – 2. del: Klasifikacija in označevanje*

ENV 807:2001, *Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje učinkovitosti zaščitnega sredstva proti glivam razkrojevalkam lesa*

CEN/TS 839, *Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje preventivne učinkovitosti zaščitnih sredstev proti glivam prostotrošnicam – Postopek površinske zaščite*

EN 1001-2:2005, *Trajnost lesa in lesnih proizvodov – Terminologija – 2. del: Slovar*

OSNOVA ZA IZDAJO STANDARDA

STANDARD PREVIEW

- privzem evropskega standarda EN 599-1:2009+A1:2013

(standards.iteh.ai)

PREDHODNA IZDAJA

- SIST EN 599-1:2009, *Trajnost lesa in lesnih proizvodov – Lastnosti preventivnih zaščitnih sredstev za les, določene z biološkimi testi – 1. del: Zahteve glede na razrede izpostavitev* SIST EN 599-1:2009+A1:2014
<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist-en-599-1-2009a1-2014>

OPOMBI

- Povsod, kjer se v besedilu standarda uporablja izraz "evropski standard", v SIST EN 599-1:2009+A1:2014 to pomeni "slovenski standard".
- Nacionalni uvod in nacionalni predgovor nista sestavni del evropskega standarda.
- Ta nacionalni dokument je istoveten EN 599-1:2009+A1:2013 in je objavljen z dovoljenjem

CEN
 Upravni center
 Avenue Marnix 17
 B-1000 Bruselj

This national document is identical with EN 599-1:2009+A1:2013 and is published with the permission of

CEN
 Management Centre
 Avenue Marnix 17,
 B-1000 Brussels

(Prazna stran)

iTeh STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)

[SIST EN 599-1:2009+A1:2014](#)
<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/d68364ae-d02b-463b-9ae2-fc1ba677ed4e/sist-en-599-1-2009a1-2014>

Slovenska izdaja

Trajnost lesa in lesnih proizvodov – Učinkovitost biocidnih proizvodov za preventivno zaščito lesa, določena z biološkimi preskusi – 1. del: Zahteve glede na razred uporabe

Durability of wood and wood-based products – Efficacy of preventive wood preservatives as determined by biological tests – Part 1: Specification according to use class

Durabilité du bois et des matériaux dérivés du bois – Efficacité des produits préventifs de préservation du bois établie par des essais biologiques – Partie 1: Spécification par classe d'emploi

Dauerhaftigkeit von Holz und Holzprodukten – Wirksamkeit von Holzschutzmitteln wie sie durch biologische Prüfungen ermittelt wird – Teil 1: Spezifikation entsprechend der Gebrauchsklasse

iTeh STANDARD PREVIEW

Ta evropski standard je CEN sprejel 20. junija 2009 in vključuje dopolnilo A1, sprejeto 21. oktobra 2013.

Člani CEN morajo izpolnjevati notranje predpise CEN/CENELEC, s katerimi je predpisano, da mora biti ta evropski standard brez kakršnihkoli sprememb sprejet kot nacionalni standard. Seznam najnovnejših izdaj teh nacionalnih standardov in njihovi bibliografski podatki se na zahtevo lahko dobijo pri Upravnem centru CEN-CENELEC ali kateremkoli članu CEN.

Ta evropski standard obstaja v treh izvirnih izdajah (angleški, francoski in nemški). Izdaje v drugih jezikih, ki jih članice CEN na lastno odgovornost prevedejo in izdajo ter prijavijo pri Upravnem centru CEN-CENELEC, veljajo kot uradne izdaje.

Člani CEN so nacionalni organi za standarde Avstrije, Belgije, Bolgarije, Cipra, Češke republike, Danske, Estonije, Finske, Francije, Grčije, Hrvaške, Islandije, Irske, Italije, Latvije, Litve, Luksemburga, Madžarske, Malte, Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, Nemčije, Nizozemske, Norveške, Poljske, Portugalske, Romunije, Slovaške, Slovenije, Španije, Švedske, Švice, Turčije in Združenega kraljestva.

CEN

Evropski komite za standardizacijo
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Upravni center: Avenue Marnix 17, B-1000 Bruselj

Kazalo	Stran
Predgovor	3
Uvod	4
1 Področje uporabe	5
2 Zveza s standardi	5
3 Izrazi, definicije, kratice in simboli	7
3.1 Izrazi in definicije	7
3.2 Kratice in simboli	9
4 Dodelitev razreda(-ov) uporabe	10
5 Učinkovitost	11
5.1 Glavne zahteve	11
5.2 Dodatne zahteve v preglednicah od 1 do 5	11
6 Preskusi učinkovitosti glede na razred uporabe	15
6.1 Razred uporabe 1	15
6.2 Razred uporabe 2	16
6.3 Razred uporabe 3	16
6.4 Razred uporabe 4	17
6.5 Razred uporabe 5	18
7 Izpeljava kritičnih vrednosti	18
8 Označevanje	18
9 Identifikacija biocidnih proizvodov	19
https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/d68364ae-d02b-463b-9ae2-fc1ba677ed4e/sist-en-599-1-2009a1-2014	
9.1 Tipsko preskušanje	19
9.2 Prepoznavne lastnosti biocidnega proizvoda	19
Dodatek A (informativni): Navodilo za ponovno preskušanje po opravljenih spremembah v formulaciji biocidnih proizvodov	27
A.1 Uvod	27
A.2 Brez zahtev za novo biološko preskušanje	27
A.3 Zahteva za minimalno novo biološko preskušanje	28
A.4 Zahteva za popolnoma novo biološko preskušanje	32
Dodatek B (informativni): Kontrola proizvodnje	33
B.1 Postopek	33
B.2 Zapisi	33
Dodatek C (informativni): Postopki zaščite	34
Dodatek D (informativni): Vrsta lesa	35
Dodatek E (informativni): Postopki umetnega staranja	36
Dodatek F (informativni): Pomen specifičnih lesnih škodljivcev	37
Dodatek G (informativni): Minimalne zahteve glede učinkovitosti	38
Dodatek H (normativni): Veljavnost rezultatov preskušanja iz predhodnih standardov po reviziji	39
Literatura	40

Predgovor

Ta dokument (EN 599-1:2009+A1:2013) je pripravil tehnični odbor CEN/TC 38 »Trajnost lesa in lesnih proizvodov«, katerega sekretariat vodi AFNOR.

Ta evropski standard mora dobiti status nacionalnega standarda bodisi z objavo istovetnega besedila ali z razglasitvijo najpozneje junija 2014, nasprotujoče nacionalne standarde pa je treba razveljaviti najpozneje junija 2014.

Opozoriti je treba na možnost, da so lahko nekateri elementi tega dokumenta predmet patentnih pravic. CEN [in/ali CENELEC] ne prevzemata odgovornosti za prepoznavanje katerihkoli ali vseh takih patentnih pravic.

Ta dokument vključuje Dopolnilo A1, ki ga je CEN potrdil 21. oktobra 2013.

Ta evropski dokument nadomešča A1 EN 599-1:2009 A1.

Začetek in konec besedila, spremenjenega z dopolnilom, sta označena z A₁ A₂.

Pomembne tehnične razlike med to izdajo in EN 599-1:1996 so:

- v okviru področja uporabe je poudarjeno, da ta standard ni standard lastnosti, temveč standard, ki določa značilnosti učinkovitosti biocidnih proizvodov za zaščito lesa na podlagi podatkov, izpeljanih iz bioloških preskusov, ki jih zadevni standard določa, pri čemer se podatki laboratorijskih preskusov v primerih, ko se les nahaja v višjih razredih uporabe, dopolnijo s podatki terenskih preskusov. Ta evropski standard zagotavlja podlago za določitev navzema biocidnih proizvodov za les, kot je opredeljeno v EN 351-1, pri čemer se upoštevajo ustrezní lokalni dejavniki. V tem standardu je poudarjeno, da trenutno s standardiziranimi načini ni mogoče oceniti vseh naravnih dejavnikov staranja, ki bi lahko vplivali na aktivne učinkovine biocidnih proizvodov za zaščito lesa, kljub temu pa jih je treba upoštevati pri razvoju biocidnih proizvodov, ki so lahko učinkoviti v uporabi. Prav tako so upoštevani biocidni proizvodi, ki so se učinkovito in zakonito uporabljali, preden je bila potrjena njihova učinkovitost po določilih tega standarda, v skladu s splošnimi načeli tega standarda (t. i. starešinska klavzula).
<https://standards.jrc.ec.europa.eu/catalog/standards/sist-en-359-1-2009a1-2014>
lc1ba677ed4e/SIST-en-359-1-2009a1-2014
  - V tem standardu se v posebnih primerih upoštevajo uporabljeni podatki iz CEN/TS 839 kot način ocenjevanja biocidnih proizvodov, namenjenih postopkom površinske zaščite.
  - V dodatku A »Navodilo za ponovno preskušanje po opravljenih spremembah v formulaciji biocidnega proizvoda« so zahteve pojasnjene s shemami.
  - Razdelek o kontroli proizvodnje je bil črtan iz točke 9 in vključen v nov informativni dodatek (sedaj dodatek B).
  - Dodan je nov normativni dodatek o veljavnosti rezultatov preskusa iz predhodnih standardov po njihovi reviziji (zdaj dodatek H).

EN 599 sestavlja dva dela. 2. del (EN 599-2, *Trajnost lesa in lesnih proizvodov – Lastnosti biocidnih proizvodov za preventivno zaščito lesa, določene z biološkimi preskusi – 2. del: Klasifikacija in označevanje*) bo revidiran pozneje, ko bodo dokončno oblikovane točne zahteve Direktive o biocidnih proizvodih.

V skladu z notranjimi predpisi CEN/CENELEC morajo ta evropski standard obvezno uvesti nacionalne organizacije za standardizacijo naslednjih držav: Avstrije, Belgije, Bolgarije, Cipra, Češke republike, Danske, Estonije, Finske, Francije, Grčije, Irske, Islandije, Italije, Latvije, Litve, Luksemburga, Madžarske, Malte, Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, Nemčije, Nizozemske, Norveške, Poljske, Portugalske, Romunije, Slovaške, Slovenije, Španije, Švedske, Švice, Turčije in Združenega kraljestva.

Uvod

Ta del EN 599 je eden iz skupine standardov in naj se uporablja skupaj s standardi EN 599-2, EN 335-1 in EN 335-2, ki opisujejo pogoje uporabe zaščitenega lesa glede na razrede uporabe, in s standardom EN 351-1, ki opredeljuje sistem razvrščanja lesa, zaščitenega z biocidnimi proizvodi, glede na penetracijo biocidnega proizvoda in daje navodila za razrede navzema. Potreba po biocidnih proizvodih za zaščito lesa je delno odvisna od naravne trajnosti lesa, zato naj se ta standard EN 599 uporablja tudi v povezavi s standardi EN 350-1, EN 350-2 in EN 460.

iTeh STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)

[SIST EN 599-1:2009+A1:2014](#)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/d68364ae-d02b-463b-9ae2-fc1ba677ed4e/sist-en-599-1-2009a1-2014>

1 Področje uporabe

Ta del standarda EN 599 za vsakega od petih razredov uporabe, določenih v EN 335-1, navaja biološke preskuse, ki se zahtevajo za oceno učinkovitosti biocidnih proizvodov za zaščito lesa za preventivno impregnacijo masivnega lesa, skupaj z minimalnimi postopki pospešenega umetnega staranja, zahtevanimi za posamezen razred uporabe. Zagotavlja način izračuna kritične vrednosti biocidnega proizvoda. Kritična vrednost je vrednost, ki jo je treba uporabiti za izračun priporočenega navzema biocidnega proizvoda, primerenega za določene pogoje uporabe. Kritična vrednost ni nujno priporočljiva raven navzema ali minimalna raven navzema za biocidni proizvod. Zaradi različnih tveganj, pogojev izpostavljenosti in zahtev glede živiljenjske dobe v Evropi je pri izračunu zahtevanega navzema biocidnega proizvoda treba upoštevati lokalne pogoje; EN 351-1 zagotavlja prilagoditev kritične vrednosti ob upoštevanju teh dejavnikov.

Ta del standarda EN 599 je primeren za vse biocidne proizvode za zaščito lesa, ki se uporabljajo v tekoči obliki za preventivno impregnacijo lesa (konstrukcijskega in nekonstrukcijskega) proti lesnim glivam, lesnim insektom in morskim lesnim škodljivcem, kot je navedeno v EN 335-1. Vendar je primeren tudi za biocidne proizvode za preventivno impregnacijo lesa proti glivam modrkvam in plesnim, če je to del celotne preventivne učinkovitosti biocidnega proizvoda.

V tem delu standarda EN 599 niso nujno upoštevani vsi dejavniki, ki lahko vplivajo na stabilnost aktivnih učinkov v lesu, impregniranim z biocidnim proizvodom. Ti dejavniki vključujejo ultravijolično svetlobo in mikrobiološko delovanje z možnostjo razgradnje sestavin biocidnega proizvoda. Takšni dejavniki so sestavni del izpostavljenosti pri terenskih preskusih, vendar se spreminja in njihov vpliv ni neposredno ocenjen v okviru metod za terenske preskuse, vključene v ta standard. Načini za ocenjevanje vpliva teh dejavnikov se razvijajo, vendar še niso dokončani in jih ni mogoče vključiti v revizijo tega dela standarda EN 599. Ker bi tovrstni dejavniki lahko bistveno vplivali na ustreznost aktivnih učinkovin, se od izdelovalca/proizvajalca pričakuje, da bo zagotovil zapise o ustrezni oceni stabilnosti glede na priporočeni navzem biocidnega proizvoda za zaščito lesa.

Ta del standarda EN 599 se ne uporablja za biocidne proizvode za zaščito lesa v obliki past, kapsul v trdnem ali plinastem agregatnem stanju. Ker jih ni mogoče preskusiti brez spremnjanja bioloških preskusov, navedenih v tem standardu, ne uporablja za biocidne proizvode za kurativno zaščito lesa, za biocidne proizvode, ki preprečujejo pojav gliv, ki povzročajo madeže beljave na svežem lesu, ali za tiste proizvode, ki se uporabljajo samo za preprečevanje delovanja gliv modrkv in plesni na les v uporabi.

OPOMBA 1: Laboratorijski in terenski preskusi, zahtevani v tem delu EN 599 za prikaz učinkovitosti biocidnega proizvoda za zaščito lesa, so takšni, da za pridobitev podatkov zahtevajo nekaj mesecov ali let, odvisno od lastnosti biocidnega proizvoda za zaščito lesa in razreda uporabe, kateremu bo impregniran les izpostavljen.

Za biocidne proizvode za zaščito lesa, ki so že bili dani na trg brez pomembnih sprememb v formulaciji (glej dodatek A) pred koncem leta 1990 in za katere obstajajo zapisi, da so se v tem obdobju uporabljali zakonito in učinkovito v skladu z lokalnimi tehničnimi zahtevami, lahko nacionalni organi za standarde ali neodvisni pooblaščeni organi navedejo kritične vrednosti za uporabo na svojem ozemlju.

OPOMBA 2: Navodilo za ponovno preskušanje po opravljenih spremembah formulacije biocidnega proizvoda je podano v dodatku A.

2 Zveza s standardi

Za uporabo tega dokumenta so nujni naslednji referenčni dokumenti. Pri datiranih sklicevanjih se uporablja samo navedena izdaja. Pri nedatiranih sklicevanjih se uporablja zadnja izdaja referenčnega dokumenta (vključno z morebitnimi dopolnilni).

*EN 20-1, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Določanje učinkovitosti preventivne zaščite proti rijavemu parketarju *Lyctus brunneus* (Stephens) – 1. del: Postopek površinske zaščite (laboratorijska metoda)*

*EN 20-2, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Določanje učinkovitosti preventivne zaščite proti rijavemu parketarju *Lyctus brunneus* (Stephens) – 2. del: Globinska impregnacija lesa (laboratorijska metoda)*

EN 46-1, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje preventivnega delovanja proti hišnemu kozličku *Hylotrupes bajulus* (Linnaeus) – 1. del: Ugotavljanje učinkovitosti proti ličinkam (laboratorijska metoda)

EN 46-2, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje preventivnega delovanja proti hišnemu kozličku *Hylotrupes bajulus* (Linnaeus) – 2. del: Ugotavljanje učinkovitosti proti jajčecem (laboratorijska metoda)

EN 47, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje toksičnih vrednosti proti ličinkam hišnega kozlička *Hylotrupes bajulus* (Linnaeus) (laboratorijska metoda)

EN 49-1, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje učinkovitosti preventivne zaščite proti navadnemu trdoglavcu *Anobium punctatum* (De Geer) glede na število položenih jajčec in preživelih ličink – 1. del: Postopek površinske zaščite (laboratorijska metoda)

EN 49-2, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje učinkovitosti preventivne zaščite proti navadnemu trdoglavcu *Anobium punctatum* (De Geer) glede na število položenih jajčec in preživelih ličink – 2. del: Postopek z globinsko impregnacijo lesa (laboratorijska metoda)

EN 73, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Pospešeno staranje zaščitenega lesa pred biološkim preskušanjem – Postopek izparevanja

EN 84, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Pospešeno staranje zaščitenega lesa pred biološkim preskušanjem – Postopek izpiranja

EN 113, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Preskusna metoda za ugotavljanje preventivne učinkovitosti zaščitnih sredstev proti glivam prostotrošnicam – Ugotavljanje toksičnih vrednosti

EN 117, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje toksičnih vrednosti proti *Reticulitermes santonensis* (evropskim termitom) (laboratorijska metoda)

EN 118:2005, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje preventivnega delovanja proti *Reticulitermes santonensis* (evropskim termitom) (laboratorijska metoda) SIST EN 599-1:2009+A1-2014
fc1ba677ed4e/sist-en-599-1-2009a1-2014

EN 152, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje preventivne učinkovitosti zaščitnega sredstva proti glivam modrkvam – Laboratorijska metoda

EN 252, Terenska preskusna metoda za ugotavljanje relativne preventivne učinkovitosti biocidnih proizvodov za zaščito lesa v stiku z zemljoi

EN 275, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje učinkovitosti zaščitnega sredstva proti morskim organizmom

EN 330, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Terenska preskusna metoda za ugotavljanje relativne preventivne učinkovitosti biocidnih proizvodov za zaščito lesa, ki je pokrit in ni v stiku z zemljoi: Metoda stika L

EN 335-1, Trajnost lesa in lesnih proizvodov – Definicije razredov uporabe – 1. del: Splošno

EN 351-1, Trajnost lesa in lesnih proizvodov – Zaščiten masivni les – 1. del: Razvrščanje biocidnih proizvodov glede na penetracijo in navzem

EN 599-2, Trajnost lesa in lesnih proizvodov – Lastnosti biocidnih proizvodov za preventivno zaščito lesa, določene z biološkimi preskusi – 2. del: Klasifikacija in označevanje

ENV 807:2001, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje učinkovitosti zaščitnega sredstva proti glivam razkrojevalkam lesa

CEN/TS 839, Biocidni proizvodi za zaščito lesa – Ugotavljanje preventivne učinkovitosti zaščitnih sredstev proti glivam prostotrošnicam – Postopek površinske zaščite

EN 1001-2:2005, *Trajnost lesa in lesnih proizvodov – Terminologija – 2. del: Slovar*

3 Izrazi, definicije, kratice in simboli

3.1 Izrazi in definicije

V tem dokumentu se uporabljajo izrazi in definicije, navedeni v EN 1001-2:2005, in naslednji izrazi:

3.1.1

aktivna(-e) učinkovina(-e)

a.i.

ena ali več sestavin biocidnega proizvoda za zaščito lesa, ki zagotavlja(-jo) specifično aktivnost proti biološkim dejavnikom razkroja

[EN 1001-2:2005, 4.01]

3.1.2

del za analizo

a.z.

del zaščitenega lesa, ki se analizira zaradi ocenjevanja zahtev glede navzema (r.r.)

OPOMBA: Del za analizo se odvzame z zunanje površine zaščitenega lesa. Globina, do katere se odvzame vzorec, je odvisna od vrste lesa, ki se analizira, in od postopka zaščite.

[EN 1001-2:2005, 4.03]

3.1.3

biološka referenčna vrednost

b.r.v.

količina biocidnega proizvoda za zaščito lesa, izražena v gramih na kvadratni meter oziroma v kilogramih na kubični meter, za katero je bilo s preskusom dokazano, da preventivno ščiti les pred določenim lesnim škodljivcem

[SIST EN 599-1:2009+A1:2014](#)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/d68364ae-d02b-463b-9ae2-fc1ba677ed4e/sist-en-599-1-2009a1-2014>

[EN 1001-2:2005, 4.06]

3.1.4

kritična vrednost

c.v.

vrednost, ki ustreza najvišji biološki referenčni vrednosti (b.r.v.) (izraženi v gramih na kvadratni meter oziroma v kilogramih na kubični meter) med vsemi biološkimi referenčnimi vrednostmi, pridobljenimi z biološkimi preskusi v skladu z zahtevami tega dela standarda EN 599 za posamezen razred uporabe

[EN 1001-2:2005, 4.18]

3.1.5

aditiv

vsaka sestavina (razen aktivne učinkovine) v biocidnem proizvodu za zaščito lesa

[EN 1001-2:2005, 4.14]

3.1.6

predlog proizvajalca glede na priporočeno izpostavljenost

m.r.l.

količina biocidnega proizvoda v preskusnem vzorcu, ki ustreza povprečni izpostavljenosti, ki jo proizvajalec priporoča kot potrebno in dosegljivo v praksi, v delu(-ih) za analizo

[EN 1001-2:2005, 4.50]

3.1.7

najvišja mejna vrednost zaščite

m.a.l.

največja možna količina biocidnega proizvoda v gramih na kvadratni meter ali v kilogramih na kubični meter, dovoljena za zaščito preskusnih vzorcev lesa v posameznem biološkem preskusu

[EN 1001-2:2005, 4.51]

3.1.8

povprečna toksična vrednost

m.t.v.

aritmetična sredina zgornjih in spodnjih toksičnih vrednosti, kot je opredeljeno v ustreznem biološkem preskusu v evropskem standardu

[EN 1001-2:2005, 4.52]

3.1.9

nominalni učinkoviti navzem

n.e.r.

navzem preskusnega biocidnega proizvoda, izračunan z namenom, da doseže učinkovitost, določeno v ENV 807, enakovreden ustreznemu ciljnemu referenčnemu navzemu referenčnega biocidnega proizvoda

[EN 1001-2:2005, 4.55]

3.1.10

postopek globinske zaščite

proses, ki vključuje funkcije in postopke, ki omogočajo penetracijo pripravljenih biocidnih proizvodov v les

(standards.iteh.ai)

OPOMBA: Ti procesi vključujejo naslednje v praksi uveljavljene tehnologije: osmozni postopek, postopek dvojnega vakuma, vakuumski postopek, vakuumsko-tlačni postopek.

SIST EN 599-1:2009+A1:2014

[EN 1001-2:2005, 4.58]<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/d68364ae-d02b-463b-9ae2-fc1ba677ed4e/sist-en-599-1-2009a1-2014>

3.1.11

biocidni proizvod

biocidni proizvod za zaščito lesa v obliki, kot ga proizvajalec zagotavlja za prodajo

[EN 1001-2:2005, 1.32]

3.1.12

zahtevan navzem (retencija)

r.r.

potreben navzem biocidnega proizvoda, kot je zahtevan v delu za analizo

OPOMBA: Zahtevan navzem je izražen v gramih biocidnega proizvoda na kvadratni meter pri postopkih površinske zaščite oziroma v kilogramih na kubični meter pri postopkih globinske zaščite. Ta vrednost je izpeljana iz kritične vrednosti na različne načine, odvisno od posameznega preskusa.

[EN 1001-2:2005, 4.73]

3.1.13

postopek površinske zaščite

postopek, ki ne vključuje funkcij in postopkov, ki omogočajo penetracijo pripravljenih biocidnih proizvodov v les

OPOMBA: Med takšne postopke spadajo na primer premazovanje in brizganje ter kratkotrajno potapljanje, kjer je les le nekaj minut v stiku z biocidnim proizvodom.

[EN 1001-2:2005, 4.82]

3.1.14**ciljni navzem***t.r.*

navzem referenčnega biocidnega proizvoda, ki naj bi zagotavljal ustrezen raven zaščite pred biološkimi dejavniki

[EN 1001-2:2005, 4.87]

3.1.15**biocidni proizvod za zaščito lesa**

aktivna(-e) učinkovina(-e) ali pripravki, ki vsebujejo aktivno(-e) učinkovino(-e) v obliki, ki je bila dana na trg, in ki so na podlagi lastnosti svoje(-ih) aktivne(-ih) učinkovine namenjeni za zaščito lesa in lesnih izdelkov pred glivami razkrojevalkami lesa ali glivami modrivkami in plesnimi (glivami, insekti in morskim lesnim škodljivci)

[EN 1001-2:2005, 1.56]

3.2 Kratice in simboli**3.2.1****A**

Anobium punctatum (navadni trdoglavec)

3.2.2**B**

glive modrivke (glej na primer preglednico 2)

ITEH STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)

3.2.3**F**

terenski preskus (glej na primer preglednice od 3a do 5)

SIST EN 599-1:2009+A1:2014

3.2.4

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/d68364ae-d02b-463b-9ae2-fc1ba677ed4e/sist-en-599-1-2009a1-2014>

Hylotrupes bajulus (hišni kozliček) (glej na primer 5.2.3a) in preglednico 1)

3.2.5**I**

vsi hrošči (glej na primer 5.2.3c) in preglednice od 1 do 5)

3.2.6**L**

Lyctus (glej na primer 5.2.3a) in preglednico 1)

3.2.7**m/m**

masa/masa (glej na primer 5.2.16 in 5.2.27)

3.2.8**N**

severne morske vode (glej 5.2.28 in preglednico 5)

3.2.9**S**

južne morske vode (glej 5.2.28 in preglednico 5)